

ยอดชาย ชุติกาโม : กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในปีพุทธศักราช 2540 : ปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มผลักดัน และชนชั้นนำทางการเมือง (THE PROCESS OF DRAFTING THE THAI CONSTITUTION IN 1997 : POWER INTERACTIONS BETWEEN PRESSURE GROUPS AND POLITICAL ELITES) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี, 365 หน้า ISBN 974-331-565-9.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในปีพุทธศักราช 2540 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นสำคัญที่เป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มผลักดันและชนชั้นนำทางการเมือง ที่มีต่อเนื้อหาของรัฐธรรมนูญที่ถูกยกร่างโดยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการระดมการรับฟังความคิดเห็นและการทำประชาพิจารณ์

ผลการศึกษาพบว่าเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อันก่อตั้งขึ้นมาจากกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญในปี พุทธศักราช 2540 ท่ามกลางการผลักดันของชนชั้นนำทางการเมืองและกลุ่มผลักดันที่ต้องการให้มีการปฏิรูปการเมืองมีลักษณะที่โน้มเอียงไปในทางที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของชนชั้นนำทางการเมืองมากกว่ากลุ่มผลักดัน โดยตลอดระยะเวลาที่มีการยกร่างรัฐธรรมนูญได้เกิดความขัดแย้งขึ้นในกลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองต่าง ๆ กับสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำให้ต้องมีการต่อรองและประนีประนอมกับชนชั้นนำทางการเมืองกลุ่มต่าง ๆ อาทิ กลุ่มนักการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร และกลุ่มสมาชิกวุฒิสภา โดยการยอมแก้ไขเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญบางส่วน เพื่อให้กลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองพอใจจะได้ลงคะแนนเสียงให้ร่าง รัฐธรรมนูญผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ขณะที่กลุ่มผลักดันแทบไม่มีอิทธิพลหรืออำนาจใด ๆ เลย ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่บัญญัติอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้รับการจัดทำโดยคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญที่สำคัญคือ กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีการคิดกันขึ้นมาและประกาศเป็นเจตนารมณ์หลักในการทำงานของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ความคิดเห็นเหล่านั้นกลับไม่ได้รับความสนใจจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไปตามอุดมการณ์ และเจตนารมณ์ของตนเองโดยมีการนำเอาความคิดเห็นของประชาชนมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม